

Az Interpol szerepe az európai integrált határigazgatásban

The role of INTERPOL in the European Integrated Border Management

Herczeg Mónika

főosztályvezető, rendőr ezredes
Belügyminisztérium,
Európai Belügyi Együttműködési Főosztály
monika.herczeg@bm.gov.hu

Absztrakt

Cél: A tanulmány elsősorban azt vizsgálja, hogy az EU és az Interpol közötti együttműködés hogyan illeszkedik az európai integrált határigazgatás rendszerébe, hogyan járul hozzá a külső határok őrizetének hatékonyságához, valamint az együttműködésnek milyen kihívásokkal kell szembenéznie.

Módszertan: A tanulmány az együttműködést az európai integrált határigazgatás aspektusából vizsgálja, feldolgozva a témakör releváns nemzetközi és hazai szakirodalmát.

Megállapítások: A szerző az együttműködést vizsgálva bizonyítja, hogy az Interpol és az uniós határigazgatás közötti kapcsolat létfontosságú az EU határainak hatékony igazgatására irányuló képességének fokozása szempontjából. Az Interpol értékes hírszerzési, képzési és operatív támogatást nyújt az EU tagállamainak a terrorizmus, a szervezett bűnözés és más transznacionális fenyegetések elleni küzdelemben. Az együttműködés jelentősen hozzájárul a határigazgatási gyakorlatok javításához, a határokon átnyúló együttműködés erősítéséhez, valamint az uniós polgárok biztonságának és védelmének garantálásához.

Érték: A tanulmány az európai integrált határigazgatási modellen keresztül mutatja be az Interpol és az EU határigazgatási szervei közötti kapcsolatot és rávilágít az abban rejlő kihívásokra.

Kulcsszavak: Interpol, integrált határigazgatás, Európai Unió

Abstract

Aim: The study focuses on how the cooperation between the EU and INTERPOL fits into the European integrated border management system, how it contributes to the effectiveness of external border management, and what challenges it faces.

Methodology: The paper examines cooperation from the perspective of European integrated border management, drawing on relevant international and national literature on the topic.

Findings: By examining this cooperation, the author demonstrates that the relationship between INTERPOL and the EU border administration is vital to enhancing the EU's ability to effectively manage its borders. INTERPOL provides valuable intelligence, training and operational support to EU Member States in the fight against terrorism, organised crime and other transnational threats. Cooperation contributes significantly to improving border management practices, strengthening cross-border cooperation and ensuring the safety and security of EU citizens.

Value: The study presents the relationship between INTERPOL and the EU border management agencies through the European integrated border management model and highlights the challenges involved.

Keywords: INTERPOL, integrated border management, European Union

Bevezetés

Az Európai Unió (továbbiakban: EU) egyik legnagyobb vívmánya a belső határok eltörlése és a szabad mozgáshoz való jog megteremtése. A szabad mozgás elve lehetővé teszi minden uniós polgár számára, hogy különösebb formalítások nélkül utazzon, dolgozzon és éljen bármely EU tagállamban. A schengeni megállapodás¹ ezt a szabadságot egészíti ki azzal, hogy lehetővé teszi a polgárok

---

1 A schengeni megállapodást luxemburgjúnius 14-én az Európai Gazdasági Közösség öt tagja – Franciaország, Németország (akkori nevén: Német Szövetségi Köztársaság), Belgium, Hollandia és Luxemburg – írta alá a Princesse Marie-Astrid nevű hajó fedélzetén, ami egyszerűsítette a határátlépés formáit, és kilátásba helyezte a határok teljes lebontását.

számára, hogy határellenőrzés nélkül mozogjanak a schengeni térségben.² Az uniós integráció azonban számos felelősséget és feladatot ró a tagállamokra. Mivel az illegális migrációra és a bűnözésre nem vonatkoznak a földrajzi értelemben vett határok, így a schengeni térség létrehozásával a külső határok őrizete különösen nagy hangsúlyt kapott. Az áruk, a szolgáltatások, a tőke és a személyek EU-n belüli szabad mozgása szilárd határigazgatási infrastruktúrát tesz szükségessé.

A belső határok ellenőrzés nélküli átlépése miatt, az ellenőrzés hiányából keletkező úgynevezett biztonsági deficit kiegyenlítésére az együttműködésben részt vevő országoknak olyan közös határigazgatási politikát kell kialakítaniuk, amellyel garantálható a térség belső biztonságának fenntartása. A biztonság és a gazdasági növekedés stabilitása érdekében tehát elengedhetetlen egy olyan határigazgatási rendszer kialakítása, amely egyszerre képes hatékonyan fellépni a határon átnyúló bűnözéssel, a terrorizmussal és az illegális migrációval szemben, valamint megkönnyíteni a kereskedelmet és az emberek legális mozgását. A határoknak tehát egyszerre kell nyitottnak és zártak is lennie, egyszerre kell lenniük kapuknak és falaknak (Marenin, 2006).

A tanulmány az európai integrált határigazgatást bemutatva megvizsgálja a közelmúltban azonosított kihívásokat, bemutatja az EU és az Interpol közötti együttműködés határigazgatási aspektusait, valamint megvizsgálja, hogy ez a fajta együttműködés hogyan járul hozzá a külső határok őrizetének hatékonyságához.

Az európai integrált határigazgatás

Annak ellenére, hogy a határokért való felelősség elsősorban a tagállamokra hárul,³ az EU a közös külső határainak hatékony igazgatása érdekében, számos belső mechanizmust, eszközt és ügynökséget hozott létre, valamint az

---

2 A schengeni térség jelenleg 27 európai országból áll (amelyek közül 22 az EU tagja): Belgium, Cseh Köztársaság, Dánia, Németország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Hollandia, Ausztria, Lengyelország, Portugália, Szlovénia, Szlovákia, Finnország és Svédország, valamint Izland, Liechtenstein, Norvégia, Svájc és Horvátország. A belső határellenőrzés nélküli térség részeként ezek az országok nem végeznek határellenőrzéseket belső határaikon (vagyis két schengeni állam közötti határszakaszon), külső határaikon (vagyis egy schengeni állam és egy nem schengeni állam közötti határszakaszon) egyértelműen meghatározott kritériumokon alapuló, harmonizált ellenőrzéseket hajtanak végre. Ennek eredményeként az uniós polgárok és a nem uniós polgárok egyaránt szabadon utazhatnak a schengeni térségen belül: csak akkor ellenőrzik őket, amikor a külső határt átlépik.

3 Az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/1624 európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikk.

együttműködés különböző formáit alakította ki a társult schengeni országokkal és más harmadik szereplőkkel. A schengeni térség létrejötte óta folyamatos kihívásokkal szembesül, ezért a külső határok hatékonyabb ellenőrzésével szemben támasztott elvárások egyre inkább szükségessé tették egy úgynevezett integrált határigazgatási rendszer kialakítását.

Az integrált határigazgatás a határigazgatás olyan átfogó és összehangolt megközelítését jelenti, amelyben valamennyi érintett hatóság, ügynökség és érdekelt fél együttműködik a közös célok elérése érdekében. Az EU régóta elkötelezett az európai integrált határigazgatás (European Integrated Border Management – továbbiakban: EIBM) kialakítása iránt, amelynek fő célja az EU határain a személyek és áruk zökkenőmentes, hatékony áramlásának biztosítása, és az EU-t fenyegető biztonsági kihívások kezelése. Ennek érdekében olyan eljárások, szabványok, gyakorlatok, valamint következetes határellenőrzési mechanizmusok kialakítására van szükség, amelyek egyenlő feltételeket biztosítanak valamennyi tagállam számára megakadályozva, hogy a bűnözők, bűnszervezetek kihasználják egy-egy ország gyengeségeit.

Az EIBM kialakításának gondolata a schengeni megállapodás és a schengeni végrehajtási egyezmény⁴ aláírását követően a schengeni térség fejlődésével együtt született meg.

Az EIBM uniós jogi és szakpolitikai kereteit az EU működéséről szóló szerződés⁵ (továbbiakban: lisszaboni szerződés) teremtette meg. A lisszaboni szerződés 77. cikk (1) bekezdésének c) pontja ugyanis kimondja, hogy az EU-nak olyan politikát kell kialakítania, amelynek célja a külső határok integrált határőrzeti rendszerének fokozatos bevezetése ([URL1](#)).

A lisszaboni szerződésben szereplő integrált határigazgatásra vonatkozó koncepciót kötelezően alkalmazandó jogi aktusként az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet (továbbiakban: Rendelet) szilárdította meg (Kiss, 2018). A Rendelet amellett, hogy létrehozta az Európai Határ- és Parti Őrséget, amelyet a Frontex és a tagállamok határigazgatásért felelős hatóságok alkotnak, a következőkben határozta meg az EIBM építő elemeit:

- határellenőrzés;
- a tengeren bajba jutott emberek felkutatására és mentésére irányuló műveletek;

---

4 Az 1990. június 19-én aláírt schengeni végrehajtási egyezmény meghatározta a megállapodás megvalósításának folyamatát. Az egyezmény teljes mértékben 1995-ben lépett hatályba az öt alapító, valamint Spanyolország és Portugália részvételével.

5 A lisszaboni szerződést teljes nevén „Lisszaboni Szerződés az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról” 2007. december 13-án írtak alá Lisszabonban, és 2009. december 1-jén lépett hatályba.

- a biztonságot fenyegető kockázatok elemzése;
- a Frontex által támogatott és koordinált tagállami együttműködés;
- ügynökségek közötti együttműködés;
- harmadik országokkal folytatott együttműködés;
- technikai és műveleti intézkedések a schengeni övezeten belül;
- harmadik országok állampolgárainak visszaküldése;
- a rendelkezésre álló csúcstechnológiák alkalmazása;
- a határigazgatásra vonatkozó uniós jog végrehajtását biztosító minőségellenőrzési mechanizmusok;
- szolidaritási mechanizmusok, ideértve az uniós finanszírozást is ([URL2](#)).

A Rendelet az európai migrációs válság⁶ elhúzódására reagálva 2019-ben átdolgozásra került. Az EU 2019/1986 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ (továbbiakban EBCG rendelet) egyfelől kibővítette az EIBM építőelemeit, külön megemlítette az együttműködést az érintett európai uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek között. Másfelől az európai és nemzeti integrált határigazgatási stratégiák szakpolitikai ciklusának meghatározásával megszabta az európai integrált határigazgatás szakpolitikai irányításának kereteit ([URL3](#)).

Az EIBM tehát számos kulcsfontosságú elemet foglal magában:

- Először a határellenőrzésekre, a vízumkiadásra és a menedékkérelmekre vonatkozó közös szabályok kialakítását.
- Másodszor együttműködést és koordinációt, mind nemzeti, mind uniós szinten, a különböző határellenőrző ügynökségek és hatóságok között. Ez utóbbi lehetővé teszi a határőrök, vámtisztviselők, a rendőrség és más érintett felek közötti információk, erőforrások és legjobb gyakorlatok megosztását, amellyel hatékonyabb válasz adható a határbiztonsági fenyegetésekre és kihívásokra.
- Harmadszor a felügyelet, a kockázatértékelés és az adatmegosztási képességek fokozása érdekében a technológia és az információs rendszerek használatát. A modern technológiák, mint például a biometrikus azonosítás, az automatizált határellenőrzés és a biztonságos kommunikációs hálózatok bevezetése és továbbfejlesztése lehetővé teszik az utazók személyazonosságának és okmányainak hatékony és pontos ellenőrzését, csökkentve a csalás

6 Az európai migrációs válság, más néven európai menekültválság a Közel-Keleten, Afrikában, a Balkánon és Közép-Ázsiában kialakult különböző fegyveres konfliktusok, politikai és vallási üldöztetés, vagy gazdasági ellehetetlenülés miatt menekülő vándorlása következtében alakult ki. A kifejezést először 2015 áprilisában használta a sajtó.

7 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Partis Órségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről.

vagy az engedély nélküli belépés lehetőségét. Az EU az információcsere megkönnyítése érdekében támogatja a fejlett információs rendszerek – többek között a Schengeni Információs Rendszer (SIS), az Európai Menekültügyi Daktiloszkópiai Adatbázis (Eurodac) és a Vízuminformációs Rendszer (VIS) – használatát, valamint a rendszerek közötti átjárhatóság biztosítását. Ezek a technológiák segítenek a határfolyamatok racionalizálásában, az adatok integritásának és biztonságának javításában, valamint a bűncselekmények felderítésének és megelőzésének megkönnyítésében.

- Negyedszer a határőrök és más érintett személyzet kapacitásépítésének és képzésének fontosságát. Ez biztosítja az új technológiák használatában való jártasságukat, az uniós jogszabályok megértését, valamint a potenciális kockázatok és sebezhető pontok azonosításának képességét. Készségeik és ismereteik bővítésével a tagállamok megerősíthetik határellenőrzési képességeiket, és hatékonyan kezelhetik a felmerülő kihívásokat.
- Végül, de nem utolsó sorban, a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel való szoros együttműködést. Ez magában foglalja a hírszerzési információk, adatok és legjobb gyakorlatok megosztását, a kapacitásépítési és képzési programok előmozdítását, valamint közös műveletek és kezdeményezések létrehozását a potenciális fenyegetések azonosítása, a gyanús személyek nyomon követése és a bűnszövetkezetek felszámolása érdekében. A külső partnerekkel való együttműködéssel az EU hatékonyabban képes kezelni az illegális migráció kiváltó okait, fokozni a regionális biztonságot, és előmozdítani a szomszédos régiók stabilitását és jólétét (Ritecz, 2014).

Számos előnye ellenére az EU integrált határigazgatásának jó néhány kihívással is szembe kell néznie. Az egyik legjelentősebb a biztonsági szempontok és a személyek szabad mozgása közötti egyensúly megteremtése. Miközben a biztonság fenntartása alapvető fontosságú, a túlzott határellenőrzés megzavarhatja az áruk és személyek zavartalan áramlását, és akadályozhatja a gazdasági tevékenységeket. A megfelelő egyensúly megtalálása tehát kritikus fontosságú mind a biztonság, mind a schengeni térség előnyeinek biztosítása szempontjából.

További kihívást jelent a fenyegetések változó jellege. A bűnszövetkezetek és a terroristák egyre kifinomultabbá és alkalmazkodóbbá válnak. Kihasználják a határellenőrzési rendszerek gyenge pontjait, hamis személyazonosságot használnak, bűnözői tevékenységük egyre inkább összefonódik.

Ezenkívül a menekültek és migránsok ellenőrizetlen beáramlása is jelentős nyomást gyakorol a külső határokra és a tagállamok migrációs rendszereire. A nyomás csökkentése érdekében olyan átfogó megközelítésre van szükség, amely a hatékony határellenőrzést humánus és tisztességes menekültügyi

eljárásokkal ötvözi. Az emberi jogok tiszteletben tartása és a migrációs áramlások kezelése közötti megfelelő egyensúly megteremtése összetett, de az uniós határigazgatás legitimitásának fenntartása szempontjából kulcsfontosságú.

Ahhoz, hogy az EU integrált határigazgatása megfelelő választ adjon a kihívásokra, folyamatosan fejlődnie és alkalmazkodnia kell. Ennek egyik eszköze a harmadik felekkel, ideértve az Interpollal való szorosabb együttműködés, partnerség kialakítása.

Az Interpollal való együttműködés

A Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete⁸ (a továbbiakban: Interpol) egy olyan kormányközi szervezet, amely a bűnözés elleni küzdelem és a globális biztonság fenntartása érdekében joghatóságokon átnyúlóan működik. Jelenleg 195 tagországnak, köztük az Európai Unió 27 tagállamának szolgál együttműködési platformjaként a bűnüldözési vonatkozású adatok megosztásához, és az azokhoz való hozzáféréshez. Elsődleges célkitűzései közé tartozik az olyan bűncselekményekkel szembeni fellépés, mint a terrorizmus, a szervezett bűnözés, a számítógépes bűnözés, a kábítószer-kereskedelem, az emberkereskedelem és a csempészet.

Az EU és az Interpol már régóta és szorosan együttműködik a bűnüldözéssel kapcsolatos számos területen, beleértve a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelmet, valamint az integrált határigazgatást.

A Tanács 2005/69/IB közös álláspontjában⁹ szólította fel a tagállamokat arra, hogy a súlyos és szervezett bűnözés – a terrorizmust is ideértve – megelőzése, és az ellene való küzdelem céljából hozzák meg az illetékes bűnüldöző szerveik közötti, valamint a köztük és a harmadik országok ilyen szervei közötti együttműködés javításához szükséges intézkedéseket az útlevéladatok¹⁰ Interpollal történő cseréje révén.

---

8 Az Interpol Alapokmánya [I/CONS/GA/1956 (2017)].

9 A Tanács 2005/69/IB közös álláspontja (2005. január 24.) egyes adatoknak az Interpollal történő cseréjéről (HL L 27., 2005. 01. 29.).

10 Az ellopott, elvesztett vagy jogellenesen használt, kibocsátott és kitöltetlen útvelekkel kapcsolatos, és meghatározott információs rendszerben való integrálásra megformázott adatok. Az Interpol-adatbázisba bevitt útlevéladatok csak az útlevélszámot, a kibocsátó országot és az okmány típusát tartalmazzák [a 2005/69/IB tanácsi közös álláspont 2. cikkének (1) bekezdése].

Emellett az EU ügynökségei is számos megállapodást¹¹ kötöttek az Interpollal, amelyek rendelkeznek az együttműködés céljáról és annak tartalmi elemeiről. Ezek közül az egyik legfontosabb az Interpol és az Europol közötti együttműködési megállapodás, amelynek szövegét az Európai Unió Tanácsa 2001. június 27-én, az Interpol közgyűlése pedig a 2001. szeptember 26-án, Budapesten tartott 70. ülésén hagyta jóvá. Ez lehetővé tette többek között, hogy az Interpol aktívan részt vegyen az uniós szakpolitikai ciklus, az úgynevezett EMPACT¹² operatív végrehajtásában azáltal, hogy az uniós bel- és igazságügyi ügynökségekkel¹³ együttműködésben támogatja a tagállamok operatív intézkedéseit.

Az Interpol európai régióval való együttműködését segíti az Interpol Európai Bizottsága, valamint az Interpol Európai Unió Különleges Képviselőjének Irodája. Az Interpol Európai Bizottsága azonosítja a régiós prioritásokat, a rendőri együttműködés régió specifikus problémáit, valamint előkészíti az Európai Regionális Konferencia üléseit. Az Interpol Európai Unió Különleges Képviselőjének Irodája pedig egyfelől – a nemzetközi körözések kezelésével – gondoskodik arról, hogy az európai rendőrségek által kibocsátott körözések hatékonyan eljussanak más országok rendőrségi szerveihez, elősegítve a határokon átnyúló bűnügyi együttműködést és a nyomozások sikerességét. Másfelől koordinálja és támogatja az európai országok közötti műveleti tervek kidolgozását és végrehajtását, figyelembe véve az adott régió specifikus bűnügyi trendjeit és fenyegetéseit. Ez a tevékenység segíti az európai rendőri szerveket a megfelelő intézkedések meghozatalában (Hegyaljai, 2017).

Az Interpol és az EU határigazgatása közötti kapcsolat összetett és sokrétű. Az elmúlt években az olyan globális fenyegetések, mint a terrorizmus és a szervezett bűnözés növekedése az együttműködést még fontosabbá tették. A növekvő összekapcsoltság és mobilitás miatt a bűnözők – illegális tevékenységeik

-
- 11 Az Interpol és az Europol közötti együttműködési megállapodást 2001. november 5-én írták alá. Az Eurojust és az Interpol közötti együttműködésről szóló egyetértési megállapodást 2013. július 15-én írták alá. Az Interpol és a Frontex közötti munkamegállapodást 2009. május 27-én írták alá. A CEPOL és az Interpol Főtitkársága közötti munkamegállapodást 2017. december 6-án írták alá. Az Interpol és az EMCDDA közötti együttműködési megállapodást 2001. szeptember 25-én írták alá.
  - 12 A többéves uniós szakpolitikai ciklus célja, hogy következetesen és módszeresen kezelje a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözés által az EU-ra jelentett legfontosabb veszélyeket a tagállamok illetékes szolgálatait, az uniós intézmények és ügynökségek, valamint a harmadik országok és szervezetek – adott esetben a magánszektor – közötti együttműködés javítása és megerősítése révén.
  - 13 A bel- és igazságügyi ügynökségek az EUMSZ-nek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségéről szóló V. címe alapján létrehozott uniós ügynökségek. A bel- és igazságügyi ügynökségek a következők: A Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol), az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex), az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust), a Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA), az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL), valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA).

előmozdítására – kihasználják a határigazgatási rendszerek gyenge pontjait, ezért az Interpol és az EU határőrizeti szervei közötti kapcsolat kiemelkedő jelentőségű a nemzetközi bűnözés által jelentett globális kihívások kezelésében.

Az Interpol határigazgatást támogató tevékenységét az alábbiak szerint csoportosíthatjuk:

- az Interpol adatbázisainak használata,
- rendészeti szervek közötti információcsere biztosítása,
- operatív és nyomozást támogató programok,
- képzési és kapacitásépítési programok.

Az uniós határigazgatás támogatásában kulcsfontosságú szerepet játszik az Interpol rendelkezésére álló adatok és információk megosztása, valamint a tagállamok közötti nemzetközi bűnüldözési erőfeszítések koordinációja. Ez az együttműködés az EU határigazgatási képességeinek javításához azzal járul hozzá, hogy segíti a határokon átnyúló bűnözők azonosítását, nyomon követését és elfogását.

A szervezet lyoni központjában található titkosított, internetalapú világméretű kommunikációs hálózat lehetővé teszi az Interpol tisztségviselői és tagországok számára, hogy bármikor kapcsolatba léphessenek egymással. Az I-24/7 biztonságos kommunikációs rendszer biztosítja, hogy az EU tagállamai gyorsan kicseréljék más tagállamokkal a feltételezett terroristákkal, külföldi harcosokkal és hálózataikkal kapcsolatos információkat. Ez a valós idejű információcsere elengedhetetlen a határellenőrzést végző tisztviselők számára a potenciális fenyegetések azonosításához, és az ilyen személyek mozgásának megakadályozásához. A közös erőfeszítések sikeresen vezettek a terrortámadások tervezésében és végrehajtásában részt vevő személyek azonosításához és letartóztatásához. Az információcsere ilyen típusú megerősítése, a külföldi harcosokkal kapcsolatos hírszerzési információk megosztása és a finanszírozási hálózatok megszerzése olyan területek, ahol az együttműködés kulcsfontosságú szerepet játszik.

Az Interpol bűnügyi információs rendszerének adatbázisai hatékony támogatást tudnak nyújtani a nemzetközi szervezett bűnözés különböző területei elleni küzdelemhez. Ezek közül a körözött személyek (Nominals), az ellopott és elvesztett úti okmányok (SLTD), az ellopott műkincsek, valamint az eltulajdonított gépjárművek (SMV/SV) adatbázisai, valamint az Interpol-körözésben megjelölt úti okmányok adatbázisa (TDAWN) játszanak kiemelt szerepet a bűnözők határátkelőhelyeken történő azonosításában. Ezek az információk segítik a határellenőrzést végző tisztviselőket a lopott útlevelel, illegális áruval rendelkező, vagy körözés alatt álló személyek elfogásában, és hozzájárul a nemzetközi bűncselekmények megelőzéséhez és felderítéséhez (Hegyaljai, 2015).

Az Interpol keretében megvalósuló együttműködés során az elmúlt időszakban számos olyan kezdeményezés – többek között az Interpol adatbázisainak minél szélesebb körű használatára irányuló IDEA projekt, valamint a FIELDS projekt – valósult meg, amely kifejezetten a határigazgatási szakterülethez kapcsolódott, és a határrendészeti szakemberek munkájának támogatására fókuszált.

A 2019–2022 között megvalósult IDEA projekt kiemelt célja volt a határellenőrzési folyamatokba építeni az Interpol adatbázisaiban történő szisztematikus ellenőrzést, amely jelentős hozzáadott értéket jelenthet a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező súlyos bűncselekmények elleni küzdelemhez, illetve az EU belső biztonságának fokozásához (URL4).

A Frontex az Interpollal együttműködésben 2022-ben indította el a Frontex Interpol elektronikus könyvtári dokumentumrendszert (FIELDS, Frontex Interpol Electronic Library Document System), amely a rendvédelmi szakemberek és határrendészek számára egyszerű formában nyújt vizuális tájékoztatást az úti okmányok biztonsági sajátosságairól, illetve a hamis vagy hamisított okmányokra vonatkozó legfontosabb jellemzőkről (URL5).

Az információkat a Frontex gyűjtötte össze, amelyeket a tagállamok bűnüldöző hatóságai közvetlenül felhasználhatnak a határellenőrzéshez és az okmányok ellenőrzéséhez. A rendszer megjeleníti az eredeti és valódi okmányokat, valamint az adott típusú okmányokon észlelt főbb hamisítási jegyeket, ezáltal megkönnyíti az első vonalbeli határellenőrzést végző tisztviselők munkáját, és az okmányellenőrzés során támogatja az azonnali operatív döntéshozatalt (URL5).

Az okmányhamisítás számos más bűncselekmény – például az embercsempészás és emberkereskedelem, a terrorista mobilitás, valamint a kábítószer- és fegyvercsempészet – egyik mozgatórugója, ezért a hamis, hamisított okmányok kiszűrése kiemelt jelentőséggel bír.

A fentiek mellett az Interpol 2023 októberében tervezi elindítani a Biometrikus Központját (a továbbiakban: Központ), amely időszerű, pontos és releváns személyazonosítást megerősítő információkat fog szolgáltatni a nyomozások, a biztonsági ellenőrzések és a határellenőrzési tevékenységek támogatására. A Központ célja a biometrikus adatok kezelésének és megosztásának előmozdítása, mivel valamennyi tagország számára egyetlen hozzáférési pontot kínál az Interpol biometrikus szolgáltatásaihoz. A Központ lehetővé teszi ujjnyomat- vagy arcképek keresésére irányuló megkeresések előterjesztését az Interpol biometrikus adatbázisaiban rögzített adatokkal való összevetés érdekében, a megkeresések nyomon követését; a keresés eredményéről az előterjesztő hit/no hit értesítésen keresztül fog választ kapni.

Az Interpol és az EU határigazgatási szervei közötti kapcsolat azonban túlmutat a pusztán információcserén. Az Interpol különböző operatív és nyomozati

támogatási programjain keresztül is segíti az EU tagállamait a hatékonyabb határigazgatás megvalósításában. Az olyan közös műveletek, mint például a Neptune-műveletek jó példája a magas kockázatú útvonalakon és tranzitterületeken folytatott tiltott tevékenységek elleni sikeres együttműködésnek. A legutóbbi 2022. július 1. és szeptember 3. között zajló Neptune IV elnevezésű művelet az Észak-Afrika és Dél-Európa közötti tengeri útvonalakon közlekedő, terrorizmussal gyanúsított személyek és más, súlyos szervezett bűnözésben részt vevő bűnözők ellen irányult, az Észak-Afrika és Dél-Európa közötti tengeri útvonalakat használó feltételezett külföldi terrorista harcosok által jelentett veszélyekre összpontosított. A műveletben nyolc ország – Algéria, Ciprus, Franciaország, Olaszország, Libanon, Marokkó, Spanyolország, Tunézia – vett részt. A tengeri kikötőkben és repülőtereken folytatott ellenőrzések során a tisztviselők több mint 2,6 millió ellenőrzést végeztek az SLTD adatbázison keresztül. Ezek az ellenőrzések 140 találatot eredményeztek, amelyek további 14 letartóztatáshoz vezettek, továbbá 3,6 millió USD értékben foglaltak le különböző kábítószeret, 33 kg kokaint, mintegy 39 400 ecstasy tablettát, 133 kg cannabist, továbbá tíz lopott autót, valamint tíz lőfegyvert. A művelet az útvonalon tevékenykedő embercsempészeket is célba vette, a francia, olasz és spanyol hatóságok több feltételezett emberkereskedőt és embercsempészt is letartóztattak ([URL6](#)).

Egy hazai példát is említve, 2014 óta minden évben megrendezésre kerül egy dunai közös rendészeti művelet, amelynek célja az embercsempészség, az emberkereskedelem, az illegális migrációval kapcsolatos jogellenes cselekmények, az okmányhamisítások, valamint a kábítószer, cigaretta és egyéb áru csempészetére irányuló tevékenységek felfedése, általános vízi rendészeti ellenőrzések végrehajtása a hajókon és a kikötőkben, körözött személyek felkutatása, fokozott munkaügyi ellenőrzések végrehajtása, és a veszélyesáru-szállítás ellenőrzése. A DARIF¹⁴ néven ismert műveletek tíz Duna-menti ország (Ausztria, Bulgária, Horvátország, Magyarország, Moldova, Németország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Ukrajna) részvételével, valamint az Interpol, az Europol és a Frontex részvételével zajlanak ([URL7](#)).

A 2022-ben végrehajtott közös műveletben a tíz tagállamból 1126 tiszt vett részt, akik naponta átlagosan 53 szolgálati hajót és 71 szolgálati autót használva végezték feladataikat. A művelet során összesen 105 személyhajót, 328 teherhajót, 212 uszályt, 108 halászhajót, 34 jachtot, 100 konténert, valamint 8862 személyt

---

14 A DARIF elnevezés az Európai Unió Duna Makró-regionális Stratégia 11. prioritási területéhez kötődő „A Dunai Folyami Fórum struktúrájának létrehozása – DARIF” elnevezésű, a 2013. július 1. és 2015. június 30. között megvalósult magyar projektre utal vissza, amelynek záró konferenciáján a projekt tíz tagországának képviselői ajánlásként fogalmazták meg a dunai közlekedés biztonságát erősítő közös rendészeti műveletek támogatását.

és 7636 okmányt ellenőriztek. Az Europol-, Interpol- és nemzeti adatbázisokban lefuttatott ellenőrzések során három illegális migránst és két embercsempészt fogtak el, valamint négy hamisított személyazonosító okmányt foglaltak le (URL8).

Az információcsere és a műveleti támogatáshoz kapcsolódóan az Interpol képzési és kapacitásépítési programokat is kínál az EU tagállamainak a határigazgatási gyakorlatuk javítása érdekében. Ezek a programok segítenek a határellenőrzést végző tisztviselőknek fejleszteni készségeiket olyan területeken, mint az okmányvizsgálat, a profilalkotás és a kockázatértékelés. A képzési programokban való részvétellel az uniós határigazgatási szervek hasznosíthatják az Interpol szakértelmét és legjobb gyakorlatait a határon átnyúló bűncselekményekben részt vevő személyek felderítése és elfogása érdekében. Ez a támogatás elősegíti a hírszerzési információk megosztását, a közös műveleteket, és a határigazgatás harmonizált megközelítéseinek kidolgozását az EU-ban.

Kihívások az együttműködésben

Az Interpol és az Európai Unió közötti együttműködés potenciálisan nagyobb hatékonyságot és eredményességet hordozhat a nemzetközi bűnözés elleni harcban, azonban számos nehézséggel és kihívással kell szembenéznie.

Az első és talán legfőbb nehézség az, hogy az Interpol egy nemzetközi szervezet, míg az Európai Unió tagállamokkal rendelkező regionális együttműködés. Az Interpol a világ számos országával dolgozik együtt, míg az Európai Unió a kontinens egy adott területére korlátozódik. Ennek következtében az együttműködés átfogó megállapodásokat és jogi keretek kidolgozását teszi szükségessé. Az EU-nak figyelembe kell vennie a tagállamokat érintő különböző jogi és politikai rendszereket, valamint az Interpol általános rendelkezéseit. Mivel az Interpol számos országgal van kapcsolatban, amelyeknek eltérő jogi rendszereik és eljárási szabályaik vannak, az EU-nak ki kell egyenlítenie az eltéréseket ahhoz, hogy egy egységes megközelítést alkalmazzon, és közös stratégiákat fejlesszen ki. Ez kihívást jelenthet, mivel az eltérő jogi kultúrák és rendszerek különböző prioritásokat tartalmaznak, és más megközelítéseket alkalmaznak.

Az EU és az Interpol közötti együttműködési megállapodásra irányuló tárgyalások¹⁵ napjainkban is folyamatban vannak, a megállapodás megkötésének céljai közé tartozik az EU és az Interpol közötti együttműködés szabályozása

---

15 A Tanács (EU) 2021/1312 határozata (2021. július 19.) az Európai Unió és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete (ICPO-INTERPOL) közötti együttműködési megállapodás szerződés megkötésére való felhatalmazásról.

a bűnüldözés, a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén és a (határigazgatás részeként) a határbiztonság területén.

A jövőbeli együttműködést érintő egyik legjelentősebb kihívás az úgynevezett interoperabilitási rendeletek¹⁶ végrehajtása és alkalmazása. Ehhez kapcsolódóan az együttműködési megállapodásnak rendelkeznie kell az ahhoz szükséges biztosítékokról és garanciákról, hogy a tagállamok és az uniós ügynökségek – a feladataik elvégzéséhez szükséges mértékben és hozzáférési jogaikkal összhangban – az európai keresőportálon (ESP) keresztül ellenőrzött hozzáférést kaphassanak az Interpol SLTD és TDAWN adatbázisaikhoz.

Az uniós rendszerek közötti interoperabilitás célja annak biztosítása, hogy a végfelhasználók – különösen a határrendészeti és bűnüldöző feladatokat ellátó szervek, az idegenrendészeti hatóság, valamint a menekültügyi és az igazságügyi hatóságok – gyors, gördülékeny, rendszeres és ellenőrzött hozzáféréssel jussanak hozzá a feladataik ellátásához szükséges információkhoz. Az interoperabilitási keretrendszer majdnem teljes körű alkalmazását követően tehát az Interpol SLTD és TDAWN adatbázisaiban történő ellenőrzés lehetősége valamennyi hozzáféréssel rendelkező hatóság, így a határrendészeti szervek számára központi szinten is rendelkezésre fognak állni, amely várhatóan tovább tudja növelni a határellenőrzések hatékonyságát.

A harmadik kihívás az információcsere kérdése. Az Interpol és az EU célja a bűnözők nyomon követése és elfogása, amelyhez a hatékony és gyors információcsere elengedhetetlen. A tagállamok azonban sokféle információt birtokolnak, és elkülönített adatbázisokat tartanak fenn. Az Interpol és az EU tevékenységeihez szükséges tagállami adatok összegyűjtése és megosztása komoly nehézségeket okozhat, különös tekintettel az adatvédelmi szempontokra. A jogi keretek, kiadási eljárások és operatív protokollok összehangolása továbbra is összetett feladat. A koordinációs kihívások elsősorban az eljárási szabályok, a magánélet védelmével kapcsolatos aggályok és az adatvédelmi szabályok közötti különbségek miatt merülnek fel. Az információcsere és a polgárok jogainak védelme közötti megfelelő egyensúly megtalálása továbbra is kritikus kérdés ebben a kapcsolatban.

---

16 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról.
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/818 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügyi és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról.

Végezetül a politikai és diplomáciai kihívások is hatással lehetnek az Interpol–EU együttműködésre. Az EU-nak különböző tagállamokkal kell egyeztetnie és tárgyalnia, és ezért konszenzusra kell jutnia a közös stratégiák és tevékenységek tekintetében. Ez a folyamat időigényes lehet, és a tagállamok különböző prioritásokat tűzhetnek ki. Ezt tovább nehezítik az Interpol többi tagjának esetleges eltérő érdekei és prioritásai. Az együttműködés hatékonysága ezért nagyban függ a tagállamok elkötelezettségétől és a rendelkezésre bocsátott erőforrásoktól. Az Interpol csak annyira lehet hatékony, amennyire a tagországok lehetővé teszik számára. Ezért kulcsfontosságú, hogy az EU tagállamai elegendő pénzügyi és emberi erőforrást biztosítsanak az Interpol tevékenységeinek támogatására, és az együttműködésből származó előnyök maximalizálására.

Befejezés

A tanulmány rávilágít arra, hogy az integrált határigazgatás létfontosságú eleme az EU azon erőfeszítéseinek, amelyek a biztonság fokozására, a kereskedelem és az utazás megkönnyítésére, valamint a tagállamok közötti együttműködés előmozdítására irányulnak.

Célkitűzései, kulcsfontosságú elemei, kihívásai és jövőbeli kilátásai révén az EU integrált határigazgatása folyamatosan fejlődik és alkalmazkodik a változó körülményekhez, és továbbra is az EU átfogó kormányzati és biztonsági keretének kulcsfontosságú eleme marad.

Az Interpol és az uniós határigazgatás közötti kapcsolat létfontosságú az EU határainak hatékony igazgatására vonatkozó képességének fokozása szempontjából. Az Interpol értékes hírszerzési, képzési és operatív támogatást tud nyújtani az EU tagállamainak a terrorizmus, a szervezett bűnözés és más transznacionális fenyegetések elleni küzdelemben. Az együttműködés megkönnyíti az információcserét, a közös műveleteket és a képzési kezdeményezéseket.

Az Interpol és az Európai Unió közötti együttműködés tehát hasznos lehet a bűnözés elleni küzdelemben, de az együttműködés számos kihívást és nehézséget felvet. A nemzetközi jogi és politikai különbségek, a megfelelő információcserét és az interoperabilitást érintő kihívások, valamint a politikai és diplomáciai kérdések mind jelentős gátak lehetnek a sikeres együttműködésben.

Az EU kompromisszumra és rugalmasságra irányuló álláspontja, valamint a tagállamok közötti szorosabb kapcsolatok kialakítása segíthet az Interpol és az EU közötti együttműködés megerősítésében. Az EU határigazgatás átfogó és összehangolt megközelítésének elfogadásával, a kapacitásépítési erőfeszítések, az információcsere megkönnyítése és a közös műveletekben való együttműködés

területén az Interpollal való partnerség megerősítésével hatékonyabban tud felépíteni a transznacionális fenyegetésekkel szemben, amely segíti egy biztonságosabb, virágzóbb és integráltabb Európa kialakítását.

Felhasznált irodalom

- Hegyaljai M. (2017). Az Interpol Európai Bizottság szerepe az Interpol regionális együttműködés rendszerében. In Gaál Gy. & Hautzinger Z. (Szerk.), *Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XIX. Szent Lászlótól a modern kori rendészettudományig* (pp. 141–147). Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja.
- Hegyaljai M. (2015). Az Interpol lopott és elveszett úti okmányok adatbázis (SLTD) használatának felértékelődése. In Gaál Gy. & Hautzinger Z. (Szerk.), *Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVI. Modernkori veszélyek rendszete* (pp. 183–189). Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja.
- Kiss L. (2018). Az integrált határigazgatási rendszer kihívásai az új Frontex rendelet alapján. In Gaál Gy. & Hautzinger Z. (Szerk.), *Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XX. A XXI. század biztonsági kihívásai* (pp. 283–288). Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja.
- Marenin, O. (2006). Democratic Oversight and Border Management: Principles, Complexity and Agency Interests. In Caparini, M. & Marenin, O. (Eds), *Borders and Security Governance – Managing Borders in a Globalized World* (pp. 8–31). Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces.
- Ritecz Gy. (2014). IBM vagy nem IBM? Avagy gondolatok egy prédikátor nyomán. *Magyar Rendészet*, 14(3), 55–75.

A cikkben szereplő online hivatkozások

URL1: *Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union Consolidated version of the Treaty on European Union Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union Protocols Annexes to the Treaty on the Functioning of the European Union Declarations annexed to the Final Act of the Intergovernmental Conference which adopted the Treaty of Lisbon, signed on 13 December 2007 Tables of equivalences.* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016ME%2FTXT>

URL2: *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1624 rendelete (2016. szeptember 14.) az Európai Határ- és Parti Őrségről és az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 863/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2007/2004/EK tanácsi rendelet és a 2005/267/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről.* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1624>

URL3: *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint a 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről.* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:32019R1896>

URL4: *INTERPOL Databases Enhanced Access – IDEA project.* <https://www.interpol.int/How-we-work/Border-management/Project-IDEA>

URL5: *A global resource to help detect counterfeit and forged travel and identity documents – FIELDS database.* <https://www.interpol.int/How-we-work/Border-management/FIELDS-database>

URL6: *INTERPOL maritime operation nets terrorist suspects.* <https://www.interpol.int/News-and-Events/News/2022/INTERPOL-maritime-operation-nets-terrorist-suspects>

URL7: *A Dunai Folyami Fórum struktúrájának létrehozása.* <https://bmprojektek.kormany.hu/a-dunai-folyami-forum-strukturajanak-letrehozasa-darif>

URL8: *DARIF 2022 – Közös rendészeti művelet a dunai közlekedés biztonságáért.* <https://kormany.hu/hirek/darif-2022-kozos-rendeszeti-muvelet-a-dunai-kozlekedes-biztonsagaert>

Alkalmazott jogszabályok

Agreement between Interpol and Europol

Agreement between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/818 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügy és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról

A Tanács 2005/69/IB közös álláspontja (2005. január 24.) egyes adatoknak az Interpollal történő cseréjéről

A Tanács (EU) 2021/1312 határozata (2021. július 19.) az Európai Unió és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete (ICPO-INTERPOL) közötti együttműködési megállapodás szerződés szerződések megkezdésére való felhatalmazásról

Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union Consolidated version of the Treaty on European Union Consolidated ver-

sion of the Treaty on the Functioning of the European Union Protocols Annexes to the Treaty on the Functioning of the European Union Declarations annexed to the Final Act of the Intergovernmental Conference which adopted the Treaty of Lisbon, signed on 13 December 2007 Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders
Regulation (EU) 2019/1896 of the European Parliament and of the Council of 13 November 2019 on the European Border and Coast Guard and repealing Regulations (EU) No 1052/2013 and (EU) 2016/1624

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Herczeg M. (2023). Az Interpol szerepe az Európai Integrált Határigazgatásban. *Belügyi Szemle*, 71(11), 2025–2041. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.11.9>